

CHOROBA NIEBIESKIEGO JĘZYKA (BTV)

informacja dla hodowców bydła owiec i kóz

Choroba niebieskiego języka (*Bluetongue*) jest zakaźną chorobą przeżuwaczy, zarówno domowych jak i dzikich (chorują na nią bydło, owce i kozy, ale także sarny, jelenie, łosie, afrykańskie antylopy, wielbłądy, słonie), wywoływaną przez wirus z rodzaju *Orbivirus* (*Reoviridae*). Zwierzęta nie zarażają się bezpośrednio od siebie, a jedynie poprzez owady kłująco-ssące z rzędu muchówek, rodzaju kuczmany (*Culicoides*) oraz poprzez krew lub nasienie.

Na terytorium Polski choroba niebieskiego języka podlega obowiązkowi zwalczania.

Choroba nie przenosi się na inne gatunki zwierząt gospodarskich i domowych oraz na ludzi, co oznacza, że mięso, mleko, skóry i wełna oraz inne produkty pochodzące od przeżuwaczy nie stanowią zagrożenia dla ludzi.

Objawy:

Bydło zakaża się znacznie częściej niż owce, aczkolwiek bydło choruje rzadko. Ponadto choroba ta u bydła przebiega w łagodniejszej postaci niż u owiec. Po przechorowaniu bydło może stać się nosicielem zarazki, co prowadzi do zakażenia kuczmanów i przenoszenia wirusa za ich pośrednictwem na zwierzęta zdrowe.

Z uwagi na długi okres wylegania choroby objawy kliniczne u bydła mogą nie być widoczne nawet do 60-80 dnia po zakażeniu. Jednakże jeśli wystąpią, można zaobserwować:

- Gorączkę
- ślinotok,
- zaczerwienienie i obrzęk błony śluzowej jamy ustnej,
- owrzodzenie opuszki zębowej i niekiedy końca języka
- zapalenie koronki i tworzywa racic, będące przyczyną kulawizny
- u krów mlecznych - tuszczanie się naskórka strzyków i tworzenie się strupów
- ronienia
- rodzenie zdeformowanych cieląt, przy czym deformacje dotyczą najczęściej głowy. Na zakażenie najbardziej podatne są płody w okresie rozwoju mózgu.

Owce - choroba może przebiegać od zakażenia bezobjawowego lub postaci przewlekłej do nadostrej i ostrej. Można zaobserwować następujące objawy kliniczne:

- bardzo wysoka temperatura ciała 41-42 °C
 - spadek kondycji, posmutnienie, depresja i utrata mleczności,
 - obrzęk warg, powiek i małżowin usznych,
 - silne zaczerwienienie błony śluzowej policzków i jamy nosowej,
 - drobne wybroczyny pod śluzówką jamy ustnej i nosowej,
 - owrzodzenie warg, opuszki zębowej oraz w niektórych przypadkach języka,
- duszność, ślinotok, obfity wypływ z nosa, początkowo surowiczy, następnie śluzowo-ropny i krwawy
 - wymioty mogące być przyczyną zachyłkowego zapalenia płuc
 - przekrwiony, obrzękły, siny i wystający z jamy ustnej język
 - biegunka, kał z domieszką krwi
 - kulawizna jako następstwo zapalenia koronki i tworzywa racic
 - możliwe zapalenie płuc i zwyrodnienie mięśni
 - ciężarne samice mogą rodzić martwe lub zdeformowane jagnięta

W celu ochrony zwierząt przed chorobą należy:

- wystrzegać się zakupu zwierząt pochodzących z niewiadomego źródła, bez świadectwa zdrowia,
- zwracać szczególną uwagę na spełnienie wymagań dotyczących środków bioasekuracji w zakresie transportu zwierząt, w tym na dezynfekcję samochodów wykonujących przesyłki zwierząt (głównie bydła owiec oraz kóz) z zagranicy na terytorium Polski
- zapewnić okresowe wizyty lekarza weterynarii w gospodarstwie,
- zwalczać owady w pomieszczeniach inwentarskich, w których przebywają zwierzęta,
- w przypadku zauważenia objawów nasuwających podejrzenie choroby zakaźnej niezwłocznie zgłosić ten fakt powiatowemu lekarzowi weterynarii bezpośrednio lub za pośrednictwem lekarza weterynarii opiekującego się gospodarstwem albo wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Zgłoszenie podejrzenia wystąpienia choroby niebieskiego języka, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt jest obowiązkiem, którego niedopełnienie stanowi wykroczenie.

Więcej informacji o objawach dostępnych jest na stronie Głównego Inspektoratu Weterynarii pod adresem: <https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/o-chorobie-niebieskiego-jezyka> oraz o zasadach ochrony zwierząt przed chorobą: <https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/zasady-ochrony-przezuwaczy-przed-choroba> .